

תכנית לפיתוח ושיקום אגן ים המלח

הצעה להחלטה

מחליטים,

הממשלה רואה בשיקום ובפיתוח אגן ים המלח משימה לאומית המחייבת רתימת משאבים לאומיים לאור האינטרס הסביבתי והפוטנציאל הכלכלי והתיירותי הגלומים בים המלח. לאור זאת, ובהמשך להחלטת הממשלה מס' 4060, מיום 1 בינואר 2012, שעניינה ביצוע פרויקט הגנות בים המלח ומימונו והגדלת התמלוגים המשולמים למדינה (להלן – **החלטת הממשלה**) כפתרון ארוך הטווח להגנות החופים בים המלח (להלן – **הפתרון**), מחליטים:

1. לגבש תכנית ממשלתית שתעסוק במכלול הנושאים הקשורים לאגן ים המלח לרבות טיפול בבעיות איכות הסביבה, טיפוח ערכי נוף, טבע ומורשת, פיתוח מוקדי תעסוקה והתיישבות באזור ופיתוח תיירותי.

2. להפעיל במהלך השנים 2012-2016 תכנית לאומית לשיקום ופיתוח אזור ים המלח (להלן – **התוכנית**) שעיקריה כדלקמן:

א. שיקום ופיתוח אזורי התיירות חמי זוהר ועין בוקק, והשטח שביניהם;

ב. שיקום וטיפול באזורים ובתשתיות קימות שנפגעו או מצויים בסיכון כתוצאה מאי יציבות קרקע, ובכלל זה בולענים והתחתרות נחלים;

ג. שיקום וטיפול בנזקים הסביבתיים באגן ים המלח;

ד. פיתוח סביבתי של נכסי טבע ואתרים באגן ים המלח.

3. להקים צוות היגוי וניהול לתכנית. בראש הצוות יעמוד מנכ"ל משרד התיירות, וישתתפו בו נציג המשרד להגנת הסביבה, נציג החשבת הכללית ונציג אגף התקציבים (להלן – **צוות ההיגוי**), למעט דיונים בענייני תקציב בהם נציג החשבת הכללית ישתתף כמשקיף. גורמים רלוונטיים נוספים יזומנו ככל שיימצא לנכון.

4. תפקידי צוות ההיגוי יהיו מעקב אחר ביצוע החלטה זו, תיאום וברור מחלוקות ככל שיתעוררו ביישומה וקידום האמצעים הנדרשים להקלה על מימושה. כמו כן יפעל הצוות ההיגוי להסרת חסמים, לתיאום וליווי ביצוע ההגנות החופיות על אזורי התיירות, התשתיות המקומיות והלאומיות.

5. בכפוף לחוק התקציב ולכל דין, יאשר צוות ההיגוי את תכניות העבודה הפרטניות שיכללו, בין היתר, היקף תקציבי, לוחות זמנים ויעדי הצלחה בכל אחד ממרכיבי התוכנית. שינוי הפריסה התזרימית הרב שנתית האמורה בהחלטה זו, מותנה באישור הממונה על התקציבים. יובהר כי לא ניתן להסיט תקציב מתקציב הפיתוח התיירותי לתקציב הפיתוח הסביבתי, ולהיפך, אלא בהסכמת כל חברי צוות ההיגוי.

6. צוות ההיגוי ימנה גורם אשר יכין מסמך עבודה בנושא מדיניות לאומית להתמודדות ולטיפול באזורים המאופיינים בתופעת אי יציבות קרקע, ובכלל זה בולענים והתחתרות נחלים. על מסמך העבודה לכלול את ריכוז המידע והידע הקיימים והחדשים, כלים מקצועיים, קביעת תקנים, הנחיות מקצועיות ותאמות והמלצות לטיפול ולמיגון תשתיות. מסמך זה יוגש לצוות ההיגוי עד ליום 31.12.2014.
7. צוות ההיגוי יתכנס לפי הצורך, ולכל הפחות אחת לרבעון. כל גורמי הביצוע אשר יבצעו פעולות בהתאם להחלטה זו ידווחו לצוות ההיגוי אחת לרבעון על התקדמות ביצוע התכנית.
8. על מנת לאפשר חיטון בעלויות, קיצור לוחות זמנים, צמצום נזקים והשפעות סביבתיות, ומניעת כפילויות במימוש התוכנית יבצעו תכנון וביצוע מרכיבי התכנית במשולב ובמתואם עם תכנון וביצוע ההגנות החופיות והתשתיות הלאומיות המבוצעות על ידי החברה הממשלתית להגנות ים המלח (להלן - חל"י).
9. בהתאם לסעיף 11(א)(1) לחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה - 1975, לאשר את החלטת האסיפה הכללית של החברה הממשלתית להגנות ים המלח בע"מ, מיום 12 בפברואר 2012, בדבר תיקון מטרות החברה, כך שבסוף סעיף 2.1 בהחלטת ממשלה מספר 3262 (חכ/70) מיום 13.3.2008 שעניינה הקמת החברה הממשלתית להגנות ים המלח (שתוקנה בהחלטת ממשלה מס' 783 (חכ/28) מיום 8 לאוקטובר 2009, שעניינה החברה להגנות ים המלח בע"מ - הוספת מטרה למטרות החברה (ביצוע מטלות עבור המדינה בתחום אי יציבות הקרקע באזור ים המלח), יתווסף: "וכן תוכל החברה לנהל, לתכנן ולבצע עבודות שיקום ופיתוח אזורי התיירות חמי זהר ועין בוקק והשטח שבניהם (להלן: האגן הדרומי).
10. מרכיבי התכנית:

משרד התיירות

- א. להטיל על משרד התיירות, באמצעות חל"י, לפעול לשיקום ופיתוח אזור התיירות באגן הדרומי, בהתאם לתכנית המדורגת שתאושר על ידי צוות ההיגוי. משרד התיירות יגיש לצוות ההיגוי תכנית לביצוע, העומדת בתנאי התקציבי שסוכם, עד ליום 15.8.2012. התכנית תכלול היבטי תכנון, אפשרויות ביצוע וכן חסמים אפשריים העלולים לפגוע בהתקדמות התכנית לפי המתוכנן.
- ב. להטיל על משרד התיירות, באמצעות חל"י, ובהתאם לתכנית שאושרה בצוות ההיגוי, להכין ולקדם תכנית מפורטת שתקודם בוועדה המחוזית לתכנון ובנייה אשר מכוחה ניתן להוציא היתרי בנייה לפיתוח אזור התיירות באגן הדרומי לרבות תכנון השטח הנמצא בין שני מתחמי התיירות באגן הדרומי [להלן - **אזור הביניים** (מצ"ב נספח 1)]. התכנון המפורט יכלול לוחות זמנים לביצוע עבודות הפיתוח בהתחשב בקצב שיווק הקרקעות.
- ג. להטיל על משרד התיירות, באמצעות חל"י, להכין את תיקי שיווק הקרקעות באזור הביניים עבור רשות מקרקעי ישראל.
- ד. להמליץ לרשות מקרקעי ישראל לגבות עלויות פיתוח מהיזמים בהיקף שייקבע

מדינה.

ה. להטיל על שרי האוצר והתיירות להביא להוספת אזור ים המלח למפת אזורי העדיפות הלאומית לתיירות.

המשרד להגנת הסביבה

ו. להטיל על המשרד להגנת הסביבה, בתאום עם חל"י, לרכז עבודה שתבוצע על ידי רשויות סטטוטוריות הנוגעות לעניין או גופי ביצוע אחרים, לפעולות שיקום וטיפול סביבתי באזורים ובתשתיות קיימות, שנפגעו או מצויים בסיכון כתוצאה מבעיות שנגרמו מאי יציבות הקרקע וירידת מפלס המים באגן הצפוני וכן לפתח ולשקם סביבתית אתרים המהווים נכסי טבע, ונוף באגן ים המלח, כל זאת בהתאם לתכנית העבודה המפורטת שתאושר על ידי צוות ההיגוי ובכפוף להקצאת תקציב שייועד לשם כך, וזאת מבלי לגרוע מחובות המוטלות על פי כל דין על כל אדם ועל כל רשות לפעול למניעה ולטיפול במפגעים סביבתיים.

ז. להטיל על המשרד להגנת הסביבה לרכז את עבודות הניטור והמעקב השוטף על כלל התופעות וההשלכות הנובעות מהפעילות התעשייתית ומירידת המפלס באזור ים המלח בדגש על האגן הצפוני בהתאם לתכנית העבודה המפורטת שתאושר על ידי צוות ההיגוי ובכפוף להקצאת תקציב שייועד לשם כך. ניטור, מעקב שוטף ומחקר שעניינים תגובת התשתית באגן ים המלח לשינויים הטבעיים ומעשי ידי אדם באזור, בדגש על אי יציבות התשתית, תהליכים גיאומורפולוגיים וטקטוניים, ירידת מפלס הים, ושינויים בגוף המים יבוצעו על ידי המכון הגיאולוגי.

11. להנחות את שר האוצר ושר הפנים לבחון דרכים להשתתפות המועצות האזוריות בים המלח במימון עלויות הפרויקטים אשר מתבצעים בשטח שיפוטן.

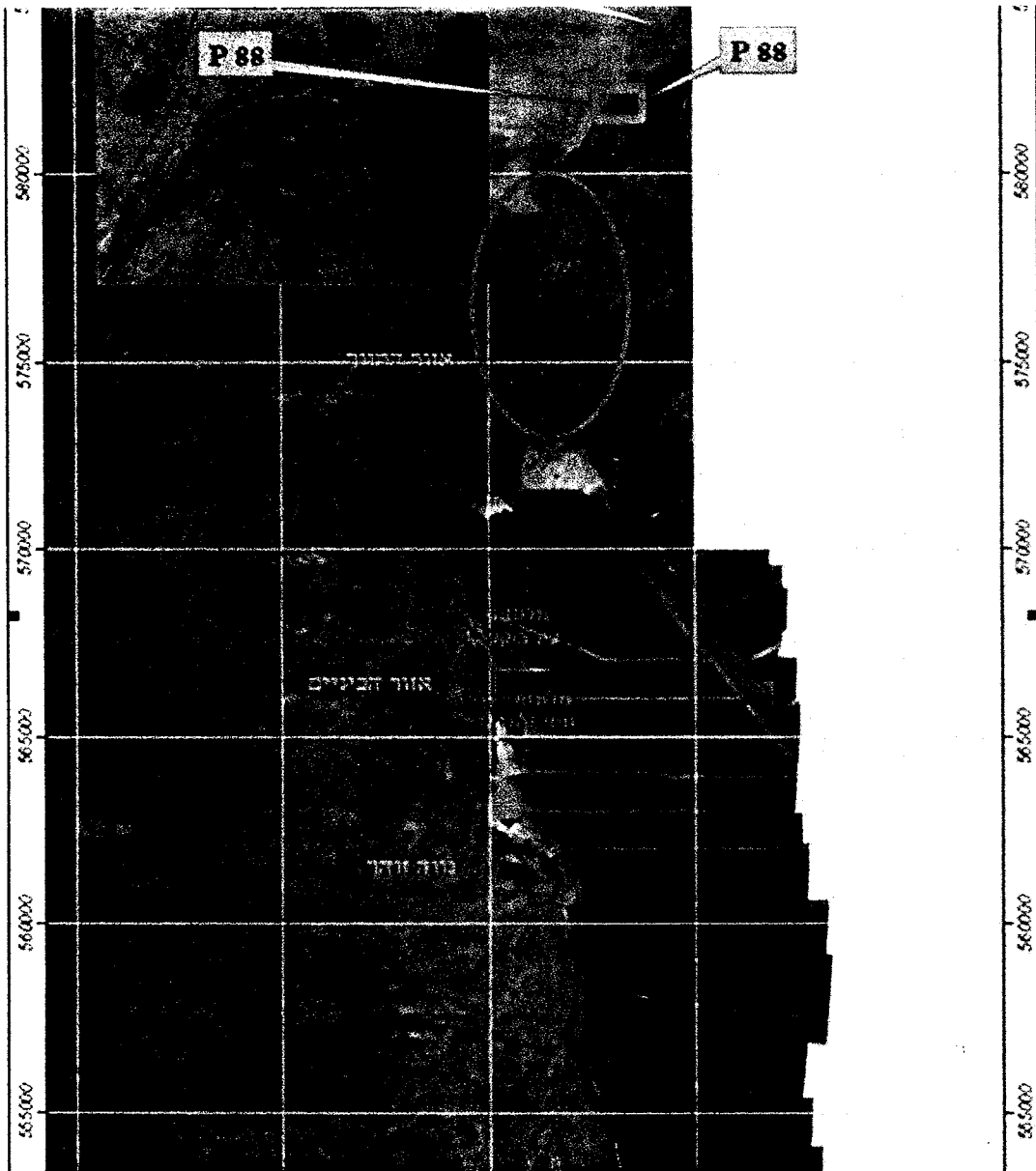
1. התקציב הכולל לתכנית:

הרשאה להתחייב				שנה
סה"כ	טיפול סביבתי	מענקים למלונות ולאתר קצוות	פיתוח תשתיות תיירות	
34	10	9	15	2012
127	31	42	54	2013
232	30	128	74	2014
232	30	128	74	2015
205	30	127	48	2016
830	131	434	265	סה"כ

2. מרכיבי התכנית:

עלות במלש"ח	סעיף משנה	נושא
250	תכנון ופיתוח אזור הביניים	פיתוח תיירותי
15	טיפול דחוף בפגיעה בתשתיות	
374	מענקים למלונות (2,500 חדרים)	
60	מענקים לאטרקציות	
12	בקרה וניטור היבטי ירידת מפלס באגן הצפוני (בולענים) וביצוע מחקר סביבתי – המכון הגיאולוגי	טיפול סביבתי
119	השקעה בפיתוח אתרי טבע ונוף באזור וביצוע הגנות סביבתיות	
830	סה"כ	

נספח 1

דברי הסבר

רקע כללי -

ים המלח מחולק לאגן צפוני ואגן דרומי, וביניהם אזור שהתייבש, המכונה "אזור התווך". האגן הצפוני הינו טבעי ועמוק יחסית ומפלס המים בו יורד מידי שנה בכ- 1.2 מטרים. קצב ירידת המפלס הוא כמטר אחד בשנה לפיכך יגיע מפלס הים בשנת 2025 לרום של כ- 440 מ' מתחת לפני הים התיכון ובשנת 2050 לרום של כ- 465 מ' מתחת לפני הים.

ירידת מפלס הים גוררת שינויים מתמידים במיקום קו החוף ובתנאים הפיסיים השוררים לאורך חופיו. שינויים אלה משפיעים על יציבות התשתיות, מאיימים ופוגעים במבנים, כבישים, גשרים, שטחי חקלאות, ערכי טבע ונוף ותשתיות הנדסיות אחרות. הנגישות אל הים נמנעת וכך נפגעת האטרקטיביות התיירותית של האזור. ירידת המפלס והשינויים הפיסיים ימשכו וייתכן ואף יגברו. המשך מהלך החיים ופיתוח האזור מחייבים התמודדות עם המציאות המתהווה, ומכאן הצורך בהיערכות מחודשת, התואמת את התנאים המשתנים והשלכותיהם.

האגן הדרומי, אשר היה בעבר חלק מים המלח, הינו רדוד מטבעו ומשמש מאז שנת 1952 כבריכות אידיז מלאכותיות המוזנות ממי הים הנשאבים מחלקו הצפוני של ים המלח. מרבית השטח של האגן הדרומי משמש כמאגר תמיסות (להלן: "בריכה 5"), שטחו כ- 80 קמ"ר ועומקו הממוצע הינו כ- 2 מטרים. לאורך חוף בריכה 5 נבנו 14 מלונות ובהם כ- 4,000 חדרי מלון. הקמת בתי המלון החלה בתחילת שנות ה- 70 של המאה הקודמת.

בחודש דצמבר 2011 הושלם המשא ומתן שנוהל בין משרד האוצר ומפעלי ים המלח (להלן – מי"ה). החלטת ממשלה מס' 4060, מיום 1 לינואר 2012, אישרה את מתווה הפתרון להתמודדות עם עליית המפלס באגן הדרומי כפי שהוסכם בין משרד האוצר למי"ה בעניין ביצוע קציר המלח המלא, אופן מימונו והגדלת התמלוגים המשולמים למדינה (להלן – החלטת הממשלה). עוד נקבע בהחלטת הממשלה כי צוות בראשות המנהל הכללי של משרד ראש הממשלה יביא לאישור הממשלה תוך 45 יום הצעת החלטה בעניין שיקום ופיתוח אזור ים המלח. הצעת ההחלטה הנוכחית מהווה פרק משלים הכרחי להחלטת הממשלה.

בהמשך להחלטת הממשלה מס' 1666, מיום 13 מאי 2007, והחלטת הממשלה 3262 (חכ) 70/ ועדת שרים), מיום 13 במרץ 2008, פועלת החברה להגנות ים המלח (להלן – חל"י) באגן הדרומי של ים המלח כארבע שנים. במסגרת פעולות ההגנות הדחופות צברה חל"י תשתית מידע, ידע וניסיון רב -מרביתו ייחודי לאזור ולבעיות המאפיינות אותו, אשר ספק אם מצוי באופן זה במקום אחר אם בכלל.

תכנון ניהול וביצוע עבודות הפיתוח באזור עין בוקק נווה זהר (האגן הדרומי) שזור ומשולב בעבודות ההגנה בצורה שאינה ניתנת להתרה. כלל עבודות ההגנה ניקוז, סוללת החוף, ביוב,

מים, כבישים, מערכות להשפלת מי תהום, לכולם ועוד קשר והשפעה הדדית עם תכנון ניהול וביצוע תשתיות הפיתוח התיירותי באזור. ביצוע עבודות הפיתוח באופן שייתן מענה לבעיות הייחודיות באזור בראשן ההגנות החופיות כך שיתאפשר חיסכון בעלויות, קיצור לוחות זמנים, צמצום נזקים, הקטנה משמעותית בהפרעה לבתי המלון לתיירות וההתיישבות, והשפעות סביבתיות, ומניעת כפילויות במימוש התוכנית, בדגש על היכולת לממש את תוכנית ההגנות כחלק מפתרון הקבע עליו החליטה הממשלה במועד. יש הכרך כאמור שניהול תכנון וביצוע מרכיבי תכנית הפיתוח יעשו במשולב ובמתואם עם תכנון וביצוע ההגנות החופיות והתשתיות הלאומיות המבוצעות על ידי חל"י.

נתונים תומכי החלטה ומידע מחקרי

היבטים ביצועיים והשפעות אפשריות להחלטה (כלכלה, חברה, סביבה וממשל) -

החלטה זו מניחה את התשתית ההכרחית לשיקום ולפיתוח אגן ים המלח כך שתתאפשר התמודדות ומתן מענה למפגעים הסביבתיים ולפגיעה בתשתיות באגן הצפוני וכן לשדרוג משמעותי למוצר התיירותי בכלל ים המלח (תשתיות תיירותיות באגן הדרומי אשר מאפשרות הקמה של עד 4,000 חדרים נוספים בבתי המלון הקיימים באזור ים המלח ובנוסף הקצאת מענקי השקעה להקמת אטרקציות ומלונות חדשים באזור).

הפתרון המוצע בהחלטה זו כולל את המרכיבים הבאים:

- א. שיקום ופיתוח אזורי התיירות חמי זוהר ועין בוקק, והשטח שביניהם - נקבע שהפיתוח יבוצע על ידי חל"י שהיא החברה הממשלתית הפועלת באזור אשר תכין את תיקי שיווק הקרקעות עבור רשות מקרקעי ישראל.
- ב. שיקום וטיפול באזורים ובתשתיות קימות שנפגעו או מצויים בסיכון - גם ביצועו של סעיף זה יוטל על חל"י. החברה רכשה במהלך תקופת פעילות ידע וניסיון בהתמודדות עם המפגעים הסביבתיים בים המלח ופועלת באזור בפועל בשנים האחרונות.
- ג. שיקום וטיפול בנזקים הסביבתיים באגן ים המלח - שיקום האגן הצפוני ופיתוח שמורות טבע שניזוקו כתוצאה מירידת המפלס.
- ד. פיתוח נכסי טבע ואתרים לאומיים באגן ים המלח - פיתוח אתרי הטבע והנוף באזור ים המלח ובכך להביא לשדרוג משמעותי במוצר התיירותי באזור ים המלח.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם -

- שר התיירות - תומך
- השר להגנת הסביבה - תומך
- שר הבינוי והשיכון - טרם נתקבלה עמדתו
- שר הפנים - טרם נתקבלה עמדתו
- שר האוצר - תומך
- שר התמ"ת - תומך

הזיקה שבין ההצעה לבין יעדי הממשלה -

ההחלטה תואמת את עמדת הממשלה כפי שבאה לידי ביטוי בהחלטותיה הקודמות בנושא עתיד ים המלח ובנושא מציאת פתרון ארוך טווח לבעיית עליית מפלס בריכה מספר 5 בים המלח, תוך שמירה על המפעל התיירותי וההתיישבותי במרחב, לצד המשך הפעילות התעשייתית של מפעלי ים המלח. כמו כן, ההחלטה נותנת מענה לשיקום המפגעים באגן הצפוני אשר נגרמים כתוצאה מירידת המפלס.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא -

- החלטה מס' 4060 מיום 1 ינואר 2012, ביצוע פרויקט הגנות הקבע בים המלח ומימונו והגדלת התמלוגים המשולמים למדינה.
- החלטה מס' 2816 (חכ/108) מיום 3 לפברואר 2011, פיתוח כלכלי בקיבוץ עין-גדי ופטור ממכרז לכרייה בשטח מטע התמרים המתוכנן של הקיבוץ.
- החלטה 3262 (חכ/70 ועדת שרים) - מיום 13 במרץ 2008, החלטה על הקמת החברה הממשלתית להגנות ים המלח לטובת ריכוז הטיפול בנושא.
- החלטה 1666 - מיום 13 במאי 2007, תוקצבו העבודות הזמניות (200 מלש"ח) ובדיקות ההיתכנות לפתרון הקבע (100 מלש"ח). בנוסף, הוטלה אחריות ביצוע העבודות על החמ"ת והוחלט להכריז על הפרויקט כפרויקט תשתית בעל חשיבות לאומית וקידומו בות"ל.
- החלטה 1311- מיום 6 במרץ 2007, הסמכת שר התיירות לטיפול במכלול הבעיות בים המלח. התווית המערכת הארגונית, בחינה וביצוע פתרונות זמניים וקביעת יעד להגשת המלצה לקבלת החלטה בממשלה. בנוסף, יוסדה ועדת התיאום הבין משרדית הכוללת את כל השותפים במשרדי הממשלה השונים והגורמים המעורבים בפרויקט, המשך פעילות הועדה ההנדסית.
- החלטה 2424 (חכ/108)- מיום 12 בספטמבר 2004 העברת אחריות הטיפול בנושא פתרון הקבע והובלתו ממשרד התשתיות למשרד התיירות.
- החלטה 2863 מיום 5 בינואר 2003 – החלטה בנושא עתיד ים המלח.
- החלטה 749 - מתאריך 18 בספטמבר 2001 הטלת אחריות בחינת חלופות פתרון הקבע על משרד התיירות.

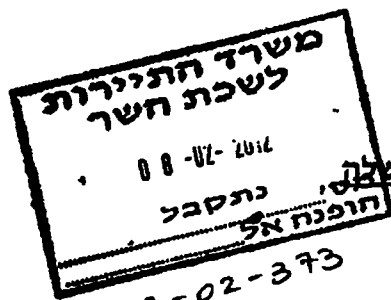
עמדת היועץ המשפטי של המשרד יחס ההצעה -

לדעת היועץ המשפטי של המשרד מגיש ההצעה, ההצעה אינה מעוררת קשיים משפטיים, ואין מניעה משפטית לאישורה. מצורפת בזה חוות הדעת המשפטית.

מוגש על-ידי שר התיירות
ועל-ידי השר להגנת הסביבה

ט"ו בשבט התשע"ב
08 בפברואר 2012

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה

נושא הצעת ההחלטה:

תכנית לפיתוח ושיקום אגן ים המלח.

תאריכי הצעת ההתייחס להיבטים המשפטיים:

הממשלה רואה בשיקום ובפיתוח אגן ים המלח משימה לאומית המחייבת רתימת משאבים לאומיים לאור האינטרס הסביבתי והפוטנציאל הכלכלי והתיירותי הגלומים בים המלח.

במסגרת החלטת הממשלה מס' 4060, מיום 1.1.12, בעניין ביצוע פרויקט הגנות הקבע בים המלח ומימונו והגדלת התמלוגים המשולמים למדינה (להלן – **החלטת הממשלה**), הוחלט על הקמת צוות בראשות המנהל הכללי של משרד ראש הממשלה ובהשתתפות המנהל הכללי של משרד התיירות, המנהל הכללי של המשרד להגנת הסביבה, המנהל הכללי של משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה וראש אגף תקציבים במשרד האוצר אשר תפקידו להביא לאישור הממשלה בתוך 45 ימים הצעת החלטה בעניין שיקום ופיתוח אזור ים המלח.

הצוות גיבש הצעה לפיה תופעל במהלך השנים 2012-2016 תכנית לאומית לשיקום ופיתוח אזור ים המלח שעיקריה מפורטים בסעיפים 1, 2 להצעת ההחלטה.

מוצע להטיל על משרד התיירות, והמשרד להגנת הסביבה לרכז, לתכנן, ולנהל את ביצוע התוכנית כמפורט בהצעת ההחלטה.

יצויין כי ביום 3.1.2012 הוגשה עתירה לבג"צ נגד החלטת הממשלה (בג"צ 112/12 אדם טבע ודין נ' ממשלת ישראל) ובה נטען, בין היתר, כי החלטת הממשלה אינה מפרטת מהי מטרת הצעת ההחלטה אשר הוטל על הצוות להגיש לממשלה ומאין יגיעו הכספים לשיקום ופיתוח אזור ים המלח. הצעת ההחלטה הנוכחית, אשר מסכמת את תוצאות העבודה של הצוות שמונה בהחלטת הממשלה, כוללת התייחסות מפורטת לשיקום ופיתוח אזור ים המלח ולהיבטים תקציביים של התוכנית.

במסגרת הצעה זו, ולשם קידום יישומן של החלטות הממשלה הקודמות, מוצע בין היתר כי :

א. יוקם צוות היגוי וניהול לתכנית, אשר בראשו יעמוד מנכ"ל משרד התיירות, וישתתפו בו נציג המשרד להגנת הסביבה, נציג החשבת הכללית, ונציג אגף התקציבים (להלן – **צוות ההיגוי**).

תפקידו של הצוות יהיה מעקב אחר ביצוע החלטה זו, תיאום וברור מחלוקות ככל שיתעוררו ביישומה וקידום האמצעים הנדרשים להקלה על מימושה, כמו כן יפעל הצוות ההיגוי להסרת חסמים, לתיאום וליווי ביצוע ההגנות החופיות על אזורי התיירות, התשתיות המקומיות והלאומיות תוך פתרון בעיות הניקוז.

ב. בכפוף לכל דין, יאשר צוות ההיגוי את התקציב השנתי של התכנית ואת תכניות העבודה הפרטניות שיכללו, בין היתר, תקציב, לוחות זמנים ויעדי הצלחה בכל אחד ממרכיבי התכנית.

ג. צוות ההיגוי ימנה גורם אשר יכין מסמך עבודה בנושא מדיניות לאומית להתמודדות עם אי יציבות הקרקע, ובכלל זה בולענים והתחתרות נחלים.

מוצע להטיל על משרד התיירות להגיש תכנית לביצוע שיקום ופיתוח אזור התיירות באגן הדרומי, וכן לקדם תכנית מפורטת, שתאושר ע"י צוות ההיגוי, שתקודם בועדה המחוזית לתכנון ולבנייה ולהכין עבור רשות מקרקעי ישראל תיקי שיווק קרקעות באזור הביניים.

פעולות אלו מחייבות תיאום, ו/או אישור, של הרשויות המתאימות ובהתאם לכל דין.

לאור ההחלטה על פתרון הקבע להגנות ים המלח, וההחלטות על שיקום ופיתוח אזור התיירות, וקידום תכנית מפורטת בועדה המחוזית לתכנון ולבניה לאזור הביניים, הוסרה המגבלה למתן סיוע להקמת מלונות ואטרקציות באזור; לצורך כך נוצר הצורך להוסיף את אזור ים המלח למפת אזורי העדיפות לתיירות ודבר זה הוטל על שרי האוצר והתיירות. לצורך כך נדרש לבצע תיקון חצו לעידוד השקעות הון (קביעת תחומי אזורים מיוחדים לעניין מפעלי תיירות), התשס"ז-2007.

מוצע להטיל על המשרד להגנת הסביבה, בתיאום עם חל"י, לרכז את העבודה בעניין פעולות שיקום וטיפול סביבתי, וכן לרכז את עבודות הניטור והמעקב על התופעות וההשלכות הנובעות מהפעילות התעשייתית ומירידת המפלס. הפעולות האמורות יבוצעו על ידי רשויות סטאטוטוריות הנוגעות לעניין או גופי ביצוע אחרים, בכפוף לכל דין, לרבות הדין הספציפי המקים את הרשויות הסטאטוטוריות הנוגעות לדבר וכן הוראות לפי חוק חובת המכרזים, תשנ"ב-1992.

הצעת ההחלטה לממשלה מטילה על חל"י לבצע פעולות שונות החורגות ממטרותיה, כפי שקבועות היום בתקנון החברה. על מנת לפתור קושי זה, ובהתאם לסעיף 11(א)(1) לחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה - 1975, הצעת ההחלטה מבקשת לאשר את החלטת האסיפה הכללית של החברה כפי שתתקבל ביום ישיבת הממשלה, 12.2.12, בדבר תיקון מטרות החברה. יוער כי האסיפה הכללית מורכבת משר האוצר ושר התיירות. סעיף 31 לתקנון חל"י קובע כי "החברה רשאית לקבל החלטות באסיפה הכללית ללא הזמנה וללא התכנסות, ובלבד שההחלטה התקבלה פה אחד על ידי כל בעלי המניות הזכאים להצביע באסיפה הכללית...בכל מקרה של קבלת החלטה בהתאם לתקנה זו, העתק הצעת ההחלטה יישלח לרשות החברות לפחות שבועיים מראש, זולת אם הסכימה הרשות לתקופה קצרה יותר". בכפוף לאישור אסיפה הכללית ולאור אישורה של רשות החברות לתקופה קצרה יותר משבועיים אני סבור שהקושי בא על פתרונו.

מובהר כי ביצוע ההחלטה וכל הפעולות המפורטות בה, ובין היתר התקשרויות עם רשויות סטטוטוריות וגורמי ביצוע, הינו בכפוף לכל דין, לרבות הוראות לפי חוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, התשנ"ח-1998 וכל דין אחר שמכוחו הוקמה רשות סטטוטורית הפועלת בהתאם להחלטה זו, הוראות לפי חוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965 והוראות לפי חוק חובת המכרזים, תשנ"ב-1992.

צמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים להצעת ההחלטה נוסעת להם:

היועצים המשפטיים של המשרד להגנת הסביבה ושל משרד האוצר, סבורים שאין מניעה משפטית לאשר את ההצעה.

**צמדת היועץ המשפטי של המשרד שהסר הצומח קראסו מ"ס
את ההצעה:**

בכפוף לאמור לעיל אני סבור כי ההצעה אינה מעוררת קשיים משפטיים, ואין מניעה משפטית לאישור ההצעה.

היום: 8.2.2012

_____
חתימה
היועץ המשפטי
משרד התיירות

_____
עובד קדמי

מס' 2012.0004.99

היבטים ביצועיים

נספח זה יצורף להצעות החלטה שבהן מרכיבים ביצועיים, מרכיבים של הנעת תהליכי עבודה או מרכיבים של שינוי באופן עבודת הממשלה

מטרת ההחלטה:	שיקום ופיתוח ים המלח	מטרת ויעדים
יעדי ההחלטה:	1. שיקום ופיתוח אזורי התיירות חמי זוהר ועין בוקק, והשטח שביניהם (להלן - האגן הדרומי);	
	2. שיקום וטיפול באזורים ובתשתיות קימות שנפגעו או מצויים בסיכון;	
	3. שיקום וטיפול בנוזקים הסביבתיים באגן ים המלח;	
	4. פיתוח נכסי טבע ואתרים לאומיים באגן ים המלח.	

תקציב	עלות תקציבית כוללת:				
	(לרבות הרשאה להתחייב או הפחתה של הכנסה, במלשיח)				
	34	127	232	232	205
	2012	2013	2014	2015	2016

סיווג החלטה	תחום פעולה מרכזי:		חברה וכלכלה	נושאים אזוריים
			תשתיות וסביבה	
			תרבות, סמלים וטקסים	
	סיווג ראשי:	החלטה ביצועית		
	(יש לבחור סיווג אחד)			
	סיווגי משנה:	החלטה ביצועית	החלטה להנעת תהליך	
	(ניתן לבחור יותר מסיווג אחד)		החלטה על מינוי	
			שינוי החלטות קודמות	

מוגש על ידי שר התיירות והשר להגנת הסביבה

8/2/2012

מזכירות הממשלה

החלטה מספר 4060 של הממשלה מיום 01.01.2012

4060. ביצוע פרויקט הגנות הקבע בים המלח ומימונו והגדלת התמלוגים המשולמים למדינה

ראש הממשלה פותח.

שר האוצר והגב' מיכל עבאדי בויאנג'יו, החשבת הכללית במשרד האוצר מציגים, באמצעות מצגת, את עיקרי ההצעה.

השר להגנת הסביבה מציג, באמצעות מצגת, את נימוקי התנגדותו להצעה.

מר איתי גבריאלי, מנהל המכון הגיאולוגי, מציג באמצעות מצגת, את התחזית למפלס ים המלח לעתיד ואת ההשלכות הסביבתיות.

(המצגות הנ"ל נמצאות בתיקי מזכירות הממשלה).

בהיעדרו של שר התיירות, מציג שר החוץ את עמדת משרד התיירות לגבי ההצעה.

מר אבי ליכט, המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (כלכלי-פיסקלי), מציג את ההיבטים המשפטיים הכרוכים בהצעה.

ראש הממשלה והשרים אביגדור ליברמן, גלעד ארדן, דן מרידור, וישראל כ"ץ מעירים.

בדיון משותפים: השרים זאב ב. בגין, שלום שמחון ומר יוג'ין קנדל, ראש המועצה הלאומית לכלכלה במשרד ראש הממשלה.

ראש הממשלה מסכם.

(21 קולות בעד ; 2 קולות נגד) (*)

מ ח ל י ט י ס, בהמשך להנחיית ראש הממשלה לנציגי משרד האוצר לנהל

מזכירות הממשלה

משא ומתן עם נציגי חברת מפעלי ים המלח בע"מ (להלן – מי"ה) לגבי ביצוע ומימון קציר מלח מלא כפתרון קבע לבעיית עליית המפלס של בריכה 5 הנמצאת בחלקו הדרומי של ים המלח כדלקמן:-

1. לאשר את מתווה הפתרון שהוסכם בין משרד האוצר למי"ה בעניין ביצוע קציר המלח המלא ומימונו, והגדלת התמלוגים שמשלמת מי"ה כמפורט להלן, ולהטיל על החשבת הכללית במשרד האוצר להגיע להסכם מפורט עם מי"ה בהתאם למתווה:

א. הפרויקט הוא פרויקט קציר המלח המלא בבריכה מס' 5 הכולל את מרכיבי הפרויקט המפורטים בנספח א' למתווה הפתרון (להלן – **הפרויקט**).

ב. בעקבות הפרויקט, החל מתחילת שנת 2017, מפלס המים בבריכה מס' 5 לא יעלה על 15.1 + ברשת מפעלי ים המלח.

ג. גובה סוללות החוף המערביות לא יעלה בשום מקרה על גובה של 16.5 + ברשת מפעלי ים המלח, והכל בהתאם להחלטות גוף התכנון הרלוונטי.

ד. הפרויקט יבוצע במלואו על-ידי מי"ה. ייזום וקידום הפרויקט בוועדה לתשתיות לאומיות (להלן - הו"ל) או בכל מוסד תכנון רלוונטי אחר הינם באחריותה ובטיפול המלא של מי"ה.

ה. אם תהיה חריגה מהותית מלוחות הזמנים לביצוע הפרויקט כתוצאה מאי אישור תכנית הפרויקט במוסדות התכנון, אשר נובעת מדרישות תכנון החורגות מהאמור בנספח א' למתווה הפתרון, וזאת על אף שמי"ה עמדו בכל החובות, ההנחיות והכללים הקבועים והמחייבים בוועדה לתשתיות לאומיות, לא יראו בהעלאת מפלס המים מעבר לקבוע בסעיף ב' לעיל, או בהעלאת גובה סוללות החוף המערביות כתוצאה מכך מעבר לקבוע בסעיף ג' לעיל, כהפרה של עקרונות ההסכם, ובתנאי שלהעלאת אלה ניתן אישור מרשויות התכנון ושמ"ה תישא בכל העלויות והנוקים שייגרמו כתוצאה מהעלאת כאמור. אין באמור כדי להוות תמיכה בדרישה של מי"ה להעלאת המפלס, להעלאת גובה הסוללות או כדי למנוע מהממשלה להתנגד לכך בוועדות התכנון הרלוונטיות. לא יינתן למי"ה כל פיצוי בשל חריגה מלוחות הזמנים לביצוע הפרויקט.

ו. החל ממועד ייצוב מפלס המים בבריכה 5 תיערך על-ידי הממשלה, אחת לשנה לפחות, בדיקה לגבי עמידת מי"ה בהתחייבויותיה לפי מתווה פתרון זה לעניין גובה מפלס המים בבריכה 5.

מזכירות הממשלה

ז. בהתאם לתחשיב מי"ה, עלותו הכוללת של הפרויקט נכון לאוקטובר 2010 עומדת על סך של כ- 3.8 מיליארד ש"ח, בערכים מהווים לפי שיעור היוון של 7%. סכום זה צמוד למדד (בגין אוקטובר 2010). מי"ה תישא בסך של 3.04 מיליארד ש"ח, צמוד למדד (בגין אוקטובר 2010) ונושא ריבית בשיעור של 7% (החל מ-1 בינואר 2012). הממשלה תישא לכל היותר בעלות של 0.76 מיליארד ש"ח צמוד למדד (בגין אוקטובר 2010) ונושא ריבית של 7% (החל מ-1 בינואר 2012). אם עלות הפרויקט תקטן, תקטן השתתפות הממשלה בהתאמה.

ח. השתתפות הממשלה במימון הפרויקט תיעשה באופן הבא: מי"ה תגיש לממשלה עד 45 יום מתום כל שנה קלנדרית דו"ח מבוקר על ידי רואה חשבון חיצוני של החברה המפרט את עלויות הפרויקט עד לתום השנה שחלפה, בהתאם למרכיבי הפרויקט המפורטים בנספח א' למתווה הפתרון. הממשלה תשלם למי"ה מקדמה בגובה 75% מגובה דרישת התשלום תוך 30 ימים ממועד הדרישה. תוך 60 ימים נוספים שבמסגרתם יינתן אישור החברה הממשלתית להגנות ים המלח בע"מ (להלן - חל"י) והחשב הכללי בדבר ביצוע הפעולות ע"י מי"ה, תשלם הממשלה את יתרת דרישת התשלום. לתשלומים הנ"ל יוסף מע"מ, אם העברת הסכום למי"ה תהיה חייבת במע"מ.

ט. אם יתברר כי מי"ה לא ביצעה את הפעולות הנדרשות בהתאם למתווה הפתרון או שהפעולות המצוינות בדו"ח רואה חשבון אינן קשורות למרכיבי הפרויקט, תחויב מי"ה להשיב לממשלה את סכומי היתר אותם שילמה הממשלה למי"ה כמקדמה בחשבון הרלוונטי תוך 14 ימי עסקים מיום הדרישה, וזאת בצירוף ריבית חשב כללי.

י. התייקרויות בעלויות הפרויקט, כאמור בסעיף ז' לעיל, שאינן נובעות מהחלטות של ועדות התכנון, כאמור להלן בסעיף יא, יחולו במלואן על מי"ה וישולמו על ידה.

יא. אם ועדות התכנון יקבלו החלטה תכנונית אשר מהווה חריגה מעלות הפרויקט, כאמור בסעיף ז', תשתתף המדינה במימון 20% מהעלות הנוספת מעבר לחריגה בסך של 100 מלש"ח מעלות הפרויקט שאושרה בידי הממשלה (קרי 3.8 מיליארד ש"ח) ועד לחריגה בסך של 1,000 מלש"ח. כלומר, בשל חריגה של עד 100 מלש"ח לא ישולם כל תשלום, בשל חריגה של 200 מלש"ח ישולם סך של 20 מלש"ח ובשל חריגה של 1,000 מלש"ח ומעלה ישולם סך

מזכירות הממשלה

של 180 מלש"ח ולא מעבר לכך.

יב. מובהר כי הוראות סעיף יא יחולו גם ביחס לחריגות תכנוניות בעניין תחנת השאיבה החדשה, לעומת התכנון שיסוכם עם חל"י, אשר משפיעות על עלויות הפרויקט, וזאת לגבי ההשפעה על עלויות הפרויקט בלבד.

יג. מי"ה מסכימה להעלאת גובה התמלוגים ל- 10% בעד כל כמות של כלוריד האשלג שתמכור החברה בשנה נתונה מעבר ל- 1,500,000 טונה. שינוי התמלוגים כאמור יחול בשל מכירה מעבר ל- 3,000,000 טונה בשנה, החל מיום 1.1.2010, ומעבר ל- 1,500,000 טונה בשנה – החל מיום 1.1.2012. כתב התביעה בבוררות המתקיימת בימים אלה בעניין התמלוגים יתוקן בהתאם.

2. מובהר כי בהמשך להכרזת ראש הממשלה, שר הפנים ושר האוצר בהתאם לסמכותם לפי חוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965, הפרויקט, לרבות תחנת השאיבה החדשה, הוא פרויקט של תשתית לאומית שיקודם בוועדה לתשתיות לאומיות, בהתאם ללוחות הזמנים שבחוק התכנון והבניה.

3. בהתאם לסעיף 76ב(ג) לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965, להסמך את מי"ה לשמש יזם לצורך קידום הליכי התכנון של מרכיב הקציר המלא ותחנת השאיבה החדשה בוועדה לתשתיות לאומיות ולהנחות את יו"ר הוועדה לתשתיות לאומיות ואת מי"ה לעשות את מירב המאמצים על מנת שהתוכנית הנדרשת ליישום החלטה זו תקבל תוקף עד ליום 30.6.2013.

4. להנחות את ועדת השרים לענייני פנים, שירותים ושלטון מקומי לקיים באופן מיידי דיון בתת"ל 35 המתייחסת להגנות הביניים הדחופות על מנת לבחון אם נדרשת החזרת התוכנית לדיון חוזר בוועדה לתשתיות לאומיות, וזאת בשים לב לאמור בהחלטה זו ולהנחות את יו"ר הוועדה לתשתיות לאומיות לעשות את מירב המאמצים על מנת לסיים את הדיונים בתת"ל באופן מיידי, ככל שהתת"ל תוחזר לדיון חוזר בוועדה. בנוסף, להטיל על חל"י לסיים את כל העבודות הקשורות להגנות החוף מוקדם ככל שניתן.

5. מובהר כי אין באמור בהחלטה זו בכדי לפגוע בשיקול דעתם של מוסדות התכנון בהתאם לסמכותם על פי הוראות הדין וכי כל הנושאים בהחלטה זו הטעונים קבלת אישורם של מוסדות התכנון כפופים למתן האישורים הנדרשים ממוסדות התכנון הרלוונטיים ולפי

מזכירות הממשלה

כל דין.

6. הממשלה לא רואה צורך, לעת הזאת, בביצוע שינויים נוספים במדיניותה הפיסקאלית הספציפית בקשר עם כריית המחצבים בים המלח לרבות ניצולם המסחרי ועל כן, לעת הזאת, לא תיזום וכן תתנגד, לפי הענין, להצעות חוק בעניין זה. אם למרות האמור יחוקק חיקוק שישנה את המדיניות הפיסקאלית הספציפית בקשר עם רווחים או תמלוגים הנובעים מכריית המחצבים בים המלח לרבות ניצולם המסחרי (בין באופן ישיר על ידי הממשלה ובין כתוצאה מיוזמות של אחרים), לא תחול, לאחר כניסת החיקוק לתוקף, הסכמת מי"ה לפי סעיף קטן י"ג למתווה הפתרון שבסעיף 1, לגבי התקופה שבה ייגבה מס נוסף כאמור באותו החיקוק. התקיים האמור, נושא העלאת התמלוגים שהוצא מהבוררות עקב הסכמה זו יוחזר להליך הבוררות ויידון במסגרתו ושני הצדדים יהיו רשאים להעלות, לעניין זה, כל טענה שיכלו להעלות ערב חתימת ההסכם.

7. להטיל על צוות בראשות המנהל הכללי של משרד ראש הממשלה ובהשתתפות המנהל הכללי של משרד התיירות, המנהל הכללי של המשרד להגנת הסביבה, המנהל הכללי של משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה וראש אגף התקציבים במשרד האוצר להביא לאישור הממשלה בתוך 45 יום, הצעת החלטה בעניין שיקום ופיתוח אזור ים המלח.

(*) השר יעקב נאמן לא משתתף בהצבעה מפאת חשש לניגוד עניינים.

הערה

מזכירות הממשלה

החלטה מספר חכ/70 של ועדת השרים לענייני חברה וכלכלה (קבינט חברתי-כלכלי) מיום 20.02.2008 אשר צורפה לפרוטוקול החלטות הממשלה וקבלה תוקף של החלטת ממשלה ביום 13.03.2008 ומספרה הוא 3262(חכ/70).

"3262(חכ/70). הקמת החברה הממשלתית להגנות ים המלח בע"מ

מ ח ל י ט י ם (פה אחד) :

א. להקים חברה ממשלתית בבעלות מלאה של המדינה, שתפקידה לרכז את הטיפול, לתכנן ולנהל את ביצוע פרויקט הגנות ים המלח כמפורט להלן:

1. שם החברה:

בעברית: החברה הממשלתית להגנות ים המלח בע"מ.

באנגלית: THE DEAD SEAS SUSTAINABLE
PRESERVATION GOVERNMENT COMPANY LTD.

או, אם שם זה לא יאושר על ידי רשם החברות - שם דומה שיאושר על ידו.

2. מטרות החברה:

2.1 החברה תנהל ותרכז את הטיפול בנושא תכנון וביצוע פעולות שנועדו להיות

מזכירות הממשלה

פתרונות קצרי טווח וארוכי טווח מפני עליית מפלס המים בחוף המערבי של בריכה הידועה בשם בריכה מספר 5 של מפעלי ים המלח.

2.2 החברה תהיה רשאית ליזום ולבצע כל פעולה הדרושה לה לביצוע המטרות שלעיל בלבד, בכפוף לכל דין.

2.3 החברה לא תפעל למטרות נוספות.

3. מבנה ההון של החברה:

3.1 מבנה ההון של החברה ייקבע על ידי מנהל רשות החברות הממשלתיות.

3.2 ההון הרשום של החברה יורכב ממניות רגילות בנות 1 ש"ח ערך נקוב כל אחת. ההון המונפק והנפרע יהיה מורכב ממניות רגילות בנות 1 ש"ח ערך נקוב כל אחת, שיהיו כולן בידי מדינת ישראל.

3.3 הזכויות הנלוות למניות: כל המניות תהיינה שוות בזכויותיהן ותהיינה בעלות זכויות להצבעה באסיפה הכללית, מינוי דירקטורים ולעודפי פירוק. דירקטורים בחברה יתמנו כקבוע בסעיף 6 להלן.

3.4 החברה לא תחלק רווחים לבעלי מניותיה. בפירוק יועברו נכסיה למדינה.

4. תקנון החברה:

תקנון ההתאגדות של החברה יהיה תואם את

מזכירות הממשלה

הוראות חוק החברות, התשנ"ט 1999 - וחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה 1975 - ("חוק החברות הממשלתיות"), יכלול את ההוראות הכלולות בהחלטה זו ויאושר בידי רשות החברות הממשלתיות לפני רישום החברה.

5. מקורות המימון של החברה:

פעילות החברה תיעשה על בסיס הסכמים עם המדינה בהסתמך, בין היתר, על תקציב המדינה והסכמים עם גופים נוספים.

6. דירקטוריון החברה:

דירקטוריון החברה לא יפחת מ-2 - ולא יעלה על 7 דירקטורים, כדלקמן:

6.1 ארבעה עובדי מדינה, ובהם שני עובדים של משרד האוצר, עובד אחד של משרד התיירות ועובד אחד של משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה.

6.2 הממשלה רושמת לפניה הודעת שר האוצר ושר התיירות כי בכוונתם למנות כדירקטורים ראשונים מטעם המדינה, בכפוף לאישור הוועדה לבדיקת מינויים, את מר שי וינר, סמנכ"ל בכיר כלכלה, תכנון ותשתיות ממשרד התיירות ואת מר ערן ניצן, רכז פנים באגף התקציבים במשרד האוצר.

7. השר האחראי:

שר התיירות.

מוכירות הממשלה

8. אופי החברה:

החברה תהיה פרטית מוגבלת במניות, החברה מוקמת להשגת מטרות ציבוריות ולא תחלק רווחים לבעלי מניותיה. המדינה תהיה בעלת מניות יחידה בחברה.

9. מינוי מנכ"ל ראשון:

בהתאם לסעיף 37 לחוק החברות הממשלתיות, ולאחר שהממשלה ראתה צורך בכך, למנות את מר שמעון דניאל, אשר נבחר על ידי משרד התיירות לשמש כראש מנהלת הגנות ים המלח, כמנכ"ל החברה בכפוף לבדיקה ואישור הוועדה לבדיקת מינויים, הפועלת מכח סעיף 18א לחוק החברות הממשלתיות, כי מתקיימים במועמד תנאי הכשירות הקבועים בחוק החברות הממשלתיות ביחס למנכ"ל.

ב. לתקן את החלטת הממשלה מס' 1666 מיום 13/5/2007 ("ההחלטה"), באופן שבסעיף ה(2) להחלטה במקום "החברה הממשלתית לתיירות" יבוא "החברה הממשלתית להגנות ים המלח בע"מ" או שם אחר שיאושר בידי רשם החברות.

ג. החברה, באסיפה כללית שתכנס תאמץ את ההסכם עליו חתמה החברה הממשלתית לתיירות עם משרד התיירות ביום 13/8/2007, וכן תחליף את החברה הממשלתית לתיירות בהסכמים נוספים עליהם חתמה החברה הממשלתית לתיירות בכל הקשור לביצוע הגנות ים המלח.

ד. עד לאימוץ ההסכם, כאמור בסעיף קטן (ג), תמשיך

מזכירות הממשלה

החברה הממשלתית לתיירות לבצע את הגנות ים המלח
בהתאם להסכם האמור באותו סעיף קטן.

ה. עם השגת מטרות החברה או בתוך 15 שנה מיום קבלת
החלטה זו, לפי המוקדם, תפעל הממשלה לפירוקה של
החברה בהתאם לסעיף 14(א) לחוק החברות
הממשלתיות.

"

מזכירות הממשלה

החלטה מספר חכ/28 של ועדת השרים לענייני חברה וכלכלה (קבינט חברתי-כלכלי) מיום 22.09.2009 אשר צורפה לפרוטוקול החלטות הממשלה וקבלה תוקף של החלטת ממשלה ביום 08.10.2009 ומספרה הוא 783(חכ/28).

783(חכ/28). החברה להגנות ים המלח בע"מ - הוספת מטרה למטרות החברה (ביצוע מטלות עבור המדינה בתחום אי יציבות הקרקע באזור ים המלח)

מ ח ל י ט י ם (פה אחד) :

בהתאם לסעיף 11(א)(1) לחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975, לאשר את החלטת האסיפה הכללית של "החברה להגנות ים המלח בע"מ" מיום 10 בספטמבר 2009 בדבר תיקון מטרות החברה, כך שבסוף סעיף 2.1 להחלטת הממשלה מס' 3262(חכ/70) מיום 13.3.2008 יתווסף: "כן תוכל החברה לנהל או לבצע מטלות עבור המדינה במסגרת הטיפול בנושא אי יציבות הקרקע באזור ים המלח, ובכלל זה טיפול בנושא הבולענים בהתאם להזמנות עבודה ממשרד התיירות, מעת לעת".